

't Buitenblad

NIEUWSBRIEF VAN VERENIGING LANDSCHAPSBEHEER VLEUTEN - DE MEERN

Nr 55 Mei/Juni 2021

Inhoud:

Pagina's 1 + 2:

Wolfspoot

Pagina 3:

Van de Vergadertafel

Pagina 4:

Van de Werkplaats

Pagina's 5 + 6:

Van het Buitengebeuren

Pagina 7:

Natuurbeleving Hans van Zuijlen

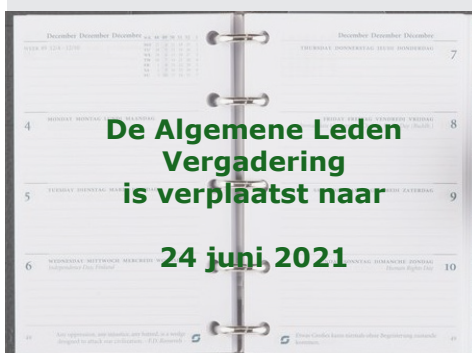
Pagina's 8 t/m 10:

Foto's

Ook in dit Buitenblad zijn de foto's vooral van Jan Kleymans. Daarnaast zijn ze door andere leden gemaakt. Allen bedankt.

Filmpje: méér vrouwen in de vereniging graag: Waarom? klik hier.

Bijdragen aan het Buitenblad zijn van harte welkom. Deadline half juli 2021. Mail deze graag in een Word bestand naar: aartr006@planet.nl.

In het maaiseizoen komen we allerlei planten tegen, van zeer algemene tot (zeer) zeldzame. Tot de algemene soorten die tegen de maaibalk komen, behoort de wolfspoot, een plant met een intrigerende naam.

Aandacht voor de

Wolfspoot

(*Lycopus europaeus*) Familie: Lamiaceae (Lipbloemen)

De geslachtsnaam komt van 't Latijnse lycus en 't Griekse lycos (= wolf) en pous (= voet). Het blad is als door een wolf verscheurd, een verwijzing naar de diep ingesneden bladeren.

Zoals gezegd, is de wolfspoot een algemene plant en komt voor op zonnige tot licht beschaduwde plaatsen. Wij komen hem tegen langs waterkanten, voedselrijke oevers, moerassen en in het elzenbroekbos. De plant varieert in hoogte van 30 tot 90 cm.

Hoe te herkennen?

De stengels zijn zwak behaard, recht-opstaand en vierkant. De bladeren zijn eirond tot langwerpig, geelgroen tot lichtgroen; de bladrand ingesneden/gezaagd.

Aan de binnenkant van de bloemen zijn paarse puntjes te zien. Dat wordt een honingmerk genoemd.

De wolfspoot wortelt tot 1 meter diep. De zaden zijn 1 tot 5 jaar kiemkrachtig.

Werkzame stoffen.

In Engelstalige landen wordt wolfspoot gypsywort genoemd, omdat zigeuners het gebruikten om hun huid mee te kleuren. Het volksgeloof zegt ook dat zigeuners blanke baby's roofden, die ze vervolgens zwart kleurden om ze voor hun eigen kinderen te laten doorgaan. Gekookte bladeren van wolfspoot leveren een zwarte kleurstof op waarmee vroeger wol werd geverfd.

In de volksgeneeskunde werd wolfspoot gebruikt om zijn rustgevendende werking. Bovendien werd het onder meer als hoestmiddel en koortswerend medicijn toegepast.

Bronnen:

Wikipedia
Nederlandse ecologische flora
deel 3 – Weeda e.a.

De wolfspoot bloeit in de maanden juni-augustus. De bloemen zijn wit, bekervormig, 4-6 mm en vormen dichte, bolvormige kransen langs een groot deel van de stengel in de bladoksels.

Van de vergadertafel

Verslag van de bestuursvergadering van 19 april.

Dit zijn de belangrijkste punten uit deze videovergadering:

Voortgang zomerprogramma:

Charlotte kan helaas niet meer meewerken met dit onderdeel. Zij heeft fysieke problemen. Wel zal zij op projectbasis voor de vereniging werkzaam blijven.

Truusje en Ad werken voortaan enkel op de vrijdag. Truusje is niet meer betrokken bij de organisatie van het zomerwerk. Dit heeft tot gevolg dat Tabe nu teveel hooi op zijn vork moet nemen.

Om dit op te vangen en Tabe beter te ondersteunen wordt er voor de lange termijn gezocht naar een ecooloog die zich bij ons aan wil sluiten.

Voor de korte termijn worden er leden benaderd met de vraag of zij een deel van de taken van Tabe over kunnen nemen. Dries zal hierin het voortouw nemen en leden individueel benaderen.

Stand van zaken bij het kloven:

Hierbij zijn natuurlijk de ongelukken besproken die zich kort na elkaar hebben voorgedaan. Deze zijn mede een gevolg van het bedienen van de kloofmachine door meerdere mensen. Daar is hij eigenlijk niet voor bedoeld. Om dit soort ongelukken te voorkomen is het allereerst zaak om geconcentreerd te blijven werken. Afleiding moet worden voorkomen.

Er is gediscussieerd over de aanschaf van een tweede kloofmachine om het werk over meer machines te kunnen verspreiden. De reden dat we tijdens een eerdere vergadering hebben besloten dit niet te doen (dit is een investering van zeker 4000 euro) is dat de onzekerheid over de houtstook niet minder wordt. Ook nu was dit de uitkomst van de discussie. Er wordt dit jaar geen nieuwe kloof aangeschaft.

Om de kans op ongelukken te voorkomen maar tegelijkertijd de gang er zoveel mogelijk in te houden is tot de aanschaf van twee hulptafels besloten: de eerste is bedoeld om de afstand tot de kloofbeitel te vergroten voor degene die het hout aangeeft. Er zal worden toegezien dat persoon aan de hendels zelf het hout op de machine legt en daarna de kloof bediend. Om dit te vergemakkelijken wordt het hout door een "vuller" zoveel mogelijk op diameter gesorteerd op de aangebouwde tafel gelegd.

De tweede tafel is om de afstand tot de kloofbeitel aan de achterzijde te vergroten waardoor er een buffer kan ontstaan, het hout niet meteen op de grond valt en om de afvoer van het hout te vergemakkelijken. Daartoe kan er een kruiwagen onder geplaatst worden.

Naast deze aanvullingen wordt er op toegezien dat iedereen geconcentreerd werkt.

Deze maatregelen zijn aan de kloverers medegedeeld via WhatsApp.

Omdat dit de eerste keer is dat we het zonder de oude kloofmachines moeten doen en dit eigenlijk een experiment is hebben we ook de manier van werken geëvalueerd: de combinatie van samenstellen van een vaste ploeg en de manier van werken blijkt voldoende productief. Gemiddeld wordt er per dag zo'n 6 kuub hout verwerkt. Ook het bezorgen op vrijdag bevalt goed. Maar erg belangrijk: iedereen vindt de manier van werken prima. Het kost dan ook weinig moeite om ploegen samen te stellen. We missen de oude machine dus niet.

Technische zaken:

De vorig jaar speciaal voor ons gemaakte kar zal op verzoek van Tabe worden aangepast voor gebruik in combinatie met de Trecker. Hij kan meegenomen worden naar het Buitenhof om gereedschap te vervoeren en het afvoeren van kleine hoeveelheden maaisel en takken. Dan kan de grote aanhanger dus thuis blijven.

ALV

De ALV staat voorlopig voor de 4 juni gepland. Op 19 mei zal bekeken worden of dit haalbaar is i.v.m. de dan geldende en te verwachten corona maatregelen. Op 26 mei wordt dan weer de manier waarop we dit gaan doen besproken.

Volgende vergadering dus op 26 mei.

Tekst: Henny Schut.

Van de Werkplaats

Houtwand

De afgelopen periode hebben Tom en ik ons vooral bezig gehouden met het aanvullen van het hout aan de buitenwand. Dit is een tijdrovende klus waarbij we de steiger eerst op flinke hoogte moesten zetten. Al met al zal er een halve kuub hout gebruikt zijn om de gaten te vullen. Inmiddels is dit afgerond en de steiger weer afgebroken.

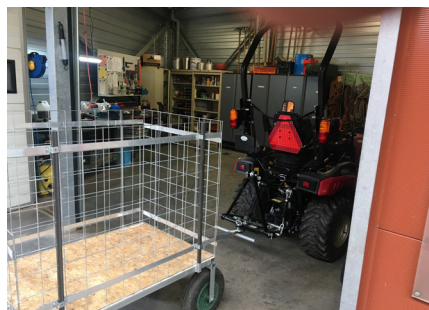
Krachtstroomsnoeren

Een andere klus die Jan van Roomen en ik uitgevoerd hebben is het aanpassen van de krachtstroom snoeren: omdat het een paar keer is voorgekomen is dat het snoer en stekker compleet van de kloofmachine werd getrokken tijdens het werken hebben we besloten dit anders aan te pakken: er zitten nu op beide machines korte snoeren vastgemaakt die bij het werken op het achterterrein aangesloten kunnen worden op de grote haspel met een losse stekkerdoos. Bij slecht weer hebben we een paar dagen onder het afdak gewerkt en dan is er nog een korter snoer beschikbaar waardoor je de haspel niet hoeft te gebruiken. De snoeren aan de machine kun je nu oprollen en op de machine laten liggen. Hiermee hebben we nu een aantal dagen gewerkt en dit bevalt prima. De kans op struikelen over die grote kluwen snoeren is nu bovendien een stuk kleiner.

Kleine aanhanger

Voor het werken in het Buitenhof waarbij het niet nodig is om met de grote aanhanger op pad te gaan is de kar voorzien van afneembare zijwanden. Bovendien is hij door Robert van Es voorzien van een trekoog. Met de kar kan nu dus het nodige gereedschap meegenomen en kleine hoeveelheden takken en maaisel afgevoerd worden.

Bij het werken onder het afdak heeft die kar goed dienst gedaan om het hout van de stapels met de nieuwe kar op te halen. De kar is geschikt voor een last van 600 kilo.

Reparatie Agia maaier

Een andere belangrijke klus was de reparatie van één van de maaimachines: de kop die er voor zorgt dat het maimes zijn beweging maakt was versleten. Waarschijnlijk heeft vocht hier een belangrijke rol gespeeld. Regelmatig smeren is belangrijk, zeker onder vochtige omstandigheden. Als de afdichting het begeven heeft dringt vocht snel door in essentiële delen. En dat is niet natuurlijk goed voor de smering.

Na een flinke worsteling met de Agria Dealer (Bonenkamp) om de juiste onderdelen in huis te krijgen (ik kreeg drie keer de verkeerde) was het monteren daarvan snel gebeurd. Nadat we een paar van de loopzolen hadden vervangen (die zorgen voor de maaïhoogte en slijten sneller dan je denkt) liep hij weer als vanouds. Nu nog een factuur voor de juiste onderdelen en dan hoop ik weer een tijdje van Bonenkamp af te zijn.

Duiven

Hardnekkige beesten; duiven. Ondanks dat ik hun mogelijkheden steeds verder verklein vinden ze nog steeds weer nieuwe plekken om te verblijven. Ook voor een ongelukkige plek om eieren te leggen draaien ze hun poot niet om. Maar het wordt wel steeds lastiger voor ze. Mijn schrikbeeld is dat we straks een enorme kolonie smeerbeel afscheidend pluimvee onder het afdak hebben. Daar blijf ik mij met hand en tand tegen verzetten!

Tafels kloofmachine

Zoals gemeld in het vergaderingsverslag is besloten om de kloofmachine te voorzien van extra tafels om de veiligheid te vergroten en het werken makkelijker te maken. Daarvoor heb ik Robert van Es van Esline uit IJsselstein aan het werk gezet. Door regelmatig hand en spandiensten voor hem te verrichten is hij altijd bereid om als tegenprestatie mee te denken en dit snel en goed te verrichten. Daardoor was de eerste tafel al na een week in gebruik. Deze tafel maakt het mogelijk om hout op diameter te sorteren en om de bediener van de hendels makkelijker hout te laten pakken. Daardoor kunnen we het kloven zelf door één persoon laten doen. Zonder al te veel aan snelheid in te boeten. Inmiddels is er ook een tweede tafel die aan de machine gekoppeld kan worden. Deze maakt het vullen van kruiwagens makkelijker. Dit hebben we door houtgebrek tot nu toe niet uitgebreid kunnen proberen.

Tekst: Henny Schut
Foto's: Henny Schut en Jan Kleymans

Van het buiten-gebeuren

Het gezegde "maart roert zijn staart" was zeker van toepassing op de eerste twee weken van maart. Van de zes reguliere werkdagen konden er maar vier doorgaan.

- Echter was er een meevaller begin maart: lange Hans, Tom, Frans en Hans van Zijl konden uit het bosje van Goes zo'n tien kuub aan es ophalen. De gemeente had enkele tientallen essen in verband met de essentaksterfte gerooid. Lange Hans kon met wat lobbywerk bij zijn contact van de gemeente dit hout ritselen. Overigens heeft de vereniging in het verleden zijn sporen in het bosje van Goes achtergelaten en er ook aangeplant.

- Op donderdag 4 maart werd Huiden in Achthoven nogmaals bezocht in het kader van elzenhakhoutbeheer. Met zes man, waaronder vier kettingzagers werd er flink gebuffeld, zodat er nu met deze dag erbij totaal zo'n dertig kuub [geschat] aan voornamelijk els op stam is gelegd.

- Hetzelfde werd op de volgende dag bij Vlooswijk gedaan; nu met achttien vrijwilligers. In het bosje achter in het land ligt nu ca tien kuub els op stam. Beide projecten hebben een contractdatum tot aan het eind van het jaar, waarbij de voorwaarde is dat minstens 80% van het hakhout in de contractjaren "aan de beurt" is geweest.

- Zaterdag 6 maart togen zeven leden gepakt en gezakt naar de noordkant van Queekhoven om overhangend hout te verwijderen. Dit op verzoek van de terreinbeheerder van buurman Zadelhoff. Omdat we afhankelijk zijn van die buurman in verband met het ophalen van het hout uit Queekhoven, moeten we die wel te vriend houden. Behalve het overhangende hout werden er drie knotwilgen geknot, aan elzenhakhout-beheer gedaan en een aantal zieke/dode essen afgezet. Zo'n zes kuub aan wilg, els, es en wat meidoorn werd bij de ongeveer dertig kuub, dat er al ligt, gevoegd. Al met al ligt er half maart nog tussen de 75 en 80 kuub aan hout in het veld, dat later in het seizoen moet worden opgehaald.

- De "staart van maart" kwam in de tweede week, waardoor alleen op vrijdag 12 maart – tussen de regenbuien door

– maar liefst zeventien aanwezigen bij een nieuw project te zien waren. Wellicht hielp de heerlijke appeltaart (met slagroom) van Lise ook wel mee voor opnieuw een grote opkomst. Een nieuw project dus: het Spijkerbos, op het terrein van Schulp, bekend fruitdrankenbedrijf in de gemeente Stichtse Vecht. Ook hier werd overhangend hout (en braam) verwijderd, slechte essen afgezet, evenals een aantal esdoorns aan de slotkant.

Zoals het er nu naar uitziet, komen we volgend winterseizoen in dit bosje van ca één ha terug.

- En zeer waarschijnlijk komt ook het Joodsche bosje (een vroegere Joodse begraafplaats van een ½ ha) – ook in de gemeente Stichtse Vecht – onze kant op. Het betreft achterstallig onderhoud en zal meerdere jaren in beslag nemen. De geplande viertal dagen bij Van Tilburg op Gunterstein kon door het slechte weer in de tweede week niet gehaald worden. In verband met de Wet Natuurbescherming (de vroegere flora en faunawet) wordt er na half maart niet meer gewerkt, althans niet meer voor

het winter-programma. Afgelopen winterseizoen is er groepsgewijs op 52 dagen gewerkt, waarbij dus aangetekend moet worden dat er vier dagen door weersomstandigheden zijn uitgevallen.

Alle leden, die in de afgelopen maanden in het veld zijn ge-

weest en zo hun bijdrage hebben geleverd, hartelijk dank !

- Evenals in het vorige zaag-en kloofseizoen werd er op de werkdagen "op rooster" gewerkt. In verband met corona is het aantal mensen op het buitenterrein van de Buitenplaats namelijk gelimiteerd.

Henny maakte daartoe wekelijks een rooster voor de liefhebbers van verwerken van boomstammetjes. Verheugend ook te constateren, dat er nu voldoende chauffeurs voorhanden zijn om het gekloofde hout naar de klanten te brengen.

- Op 31 maart werd door 3 man het gezaagde elzenhout uit het achterste bosje van Vlooswijk over de plank gedragen. Op 6 april rondde lange Hans een en ander af door het laatste hout van het erf van Vlooswijk op te halen. Zo'n 13 kuub els werd naar de Buitenplaats vervoerd.

- Intussen was het zomer-programma al gestart op 29 maart door Ruud en Tabe met het maaien van een deel van het uitbreidingsgebied van de Kievit. De harkploeg was op vrijdag 2 april present om het maaisel naar de Groenendaal te kruien.

- Dat het zaag-en kloofwerk bepaald niet ongevaarlijk is, bleek in de maand april. Onafhankelijk van elkaar kwamen leden zeer gevoelig in aanraking met de kloofmachine. Een ieder, die bericht heeft gehad, weet intussen "van de hoed en de rand".

- Vrijdag 16 april zijn Hans van Zuylen en Tabe begonnen met het realiseren van een "geluidswal" in de Buitenhof. Grond

vrijgekomen bij het realiseren van de 2 nieuwe, fraaie bruggetjes over de Enghwetering wordt daartoe gebruikt.

Dankzij een droge periode kon op 20 en 21 april met 28 handjes, een trekker met aanhanger zo'n 32 kuub uit het geriefbosje van Frits Huiden gehaald worden

en naar de betonplaten van het erf getransporteerd. Op 27 april rondde lange Hans met een laatste rit, vroeg na de avondklok – deze klus af.

- Op 23 april was een bescheiden aantal vrijwilligers bereid een groot deel van een berg zware, kleverige klei te verplaatsen; dit in het kader van de al eerder genoemde "geluidswal".

Rest nog te vermelden dat ook het gezaagde hout op de Vitenskade opgehaald is. Uiteraard door lange Hans, wiens armen waarschijnlijk een paar cm langer zijn geworden.

Hans van Aartrijk

Natuurbeleving van Hans van Zuylen 4

Er waren een paar oranje stippen gezet op wat bomen in het bosje van Goes in Vleuten, nou dan weet je het wel: omzagen. Gelukkig ging het over wat essen die ziek waren en om moesten. Keurig gedaan. Een paar stammen laten staan en er wat laten liggen (vogels vleermuizen paddenstoelen en van de snippers een mooi pad). En dat is dan weer een kans voor mooie paddenstoelen.

Paddenstoelen die profiteren van houtsnippers:
Gele Nestzwammetjes.

Ik ben met wat mensen ook bezig met bescherming van steenuilen en help ze door hier en daar een kast op te hangen en zie het resultaat: ze zit weer lekker te broeden!

Profiteert óók van houtsnippers:
Oranjerode Stropharia!

Hazepootje

Hardzonnebloemen
Gevonden na tip van Hans.
Rode lijst soort!

Gewone vogelmelk
gevonden op de Eikslaan
in Haarzuilens.
Rode lijst soort!

In mijn tuin:
Stinkende Gouwe!

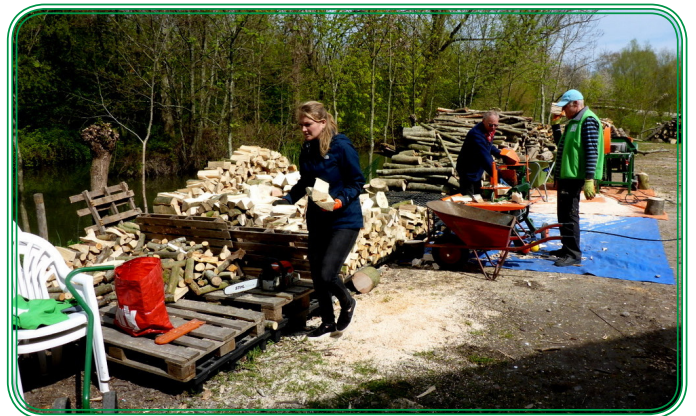
Zwarte Nestzwammetjes.

Voor meer foto's en film van het werk en Buitenplaats klik je hier.

Wat doen die planten op de Buitenplaats?

Sinds enkele weken staat er een heuse minikwekerij op de Buitenplaats.

Daar kweken we planten die we in de oevers van de Buitenplaats gaan uitplanten. Zo willen we op een natuurlijke manier de oevers van de verstevigen.

De oevers zijn nu wat aan het inzakken. Dat komt doordat de zandlaag die onder de bovenste kleilaag zit langzaam uitspoelt in het water. Oeverzegges en pluimzegges zijn overplanten

met een flink wortelstelsel die redelijk diep wortelen. Deze planten houden met hun wortels de bodem vast en voorkomen zo dat zand uit de oevers spoelt. Aan de voorkant van de Buitenplaats staan al enkele pluimzegges en volop oeverzegges (ook in het water). Van deze planten hebben we eind februari wat stekjes genomen en in emmers gezet. Deze zijn allemaal wortels gaan maken. We hebben deze 'teststekjes' in potjes gezet en

nieuwe stekken genomen. We willen ca. 60 planten hebben, zodat we minimaal 2 planten per strekkende meter kunnen uitplanten. Tabbe houdt de planten in de gaten. Maar zie je dat de planten wat droog staan? Geeft ze gerust water. Het zijn oeverplanten, dus ze houden van water.

Tabbe & Charlotte, 5 mei 2021

Stekjes Oeverzegge

Stekjes Pluimzegge

Minikwekerij